

DA LI JE ISUS OD VJECNOSTI PODREDJEN OCU?

Sve vise se medju adventistima pojavljuje vjerovanje da je Isus od vjecnosti podredjen Bogu Ocu. Oni vjeruju u Trojstvo, ali takodje i u vjecnu hijerarhiju unutar Trojstva. Na vrhu te hijerarhijske lestvice je Bog Otac, a Sin i Sveti Duh su podredjeni Njemu. U ovom radu analiziracemo filozofsko teolosku bazu na kojoj se gradi ovo učenje, sa posebnim naglaskom izrazenim pitanjem: Da li je, i u kolikoj mjeri, vjerovanje da je Bog stvorio Evu podredjenu Adamu osnova na kojoj se gradi teologija Isusove vjecne podredjenosti Ocu? Koje su doktrinalne posledice takvog vjerovanja?

VJEROVANJE ADVENTISTICKE CRKVE

Nasa crkva vjeruje da se Isus privremeno podredio Ocu, dok je bio na planeti zemlji, ali ne i da je to Njegova vjecna osobina. U knjizi *Adventisticki Hriscani Vjeruju* (2 poglavlje) stoji zapisano:

"Medju Licnostima trojedinog Boga ne postoji nikakva razlika. Sve tri licnosti su bozanske, ali, ipak, dijele svoje bozanske moci i osobine. U ljudskim organizacijama konacna izvrsna vlast pociva na jednoj osobi - na predsjedniku, kralju, premijeru. U Bozanstvu konacna izvrsna vlast pociva na sva tri Clana," 36.

U knjizi *Prirucnik za Adventisticku Teologiju, 126 strana (Handbook of Seventh-Day Adventist Theology)* stoji jasno zapisano da Isusova privremena podcinjenost ne znaci Njegova vjecna podcinjenost. Drugim rijecima, Isus jeste bio podcinjen Ocu dok je bio na planeti zemlji, ali to je Njegova privremena realnost, zbog plana spasenja, ali ne i Njegova vjecna realnost.

Iako adventisticka crkva ne uci da je Isus od vjecnosti podredjen Ocu, cinjenica je da medju nama se pojavljuje sve vise onih koji tvrde suprotno. U nemogucnosti da svoje stavove potvrde knjigama iza kojih zvanicno stoji nasa crkva, oni se sve vise okreću neadventistickim autorima. Najuticajniji protestanski autor je Wayne Grudem. U pokusaju da objasnim zasto učenje o Isusovoj vjecnoj podredjenosti Ocu je prisutno medju nekim protestantima i medju pojedinim adventistima, uticaj protestanskog teologa Wayne Grudema igra kljucnu ulogu. Njegova knjiga *Sistematska Teologija (Systematic Theology)* kao i druge njegove knjige citiraju

se sa adventistickih propovedaonica sa kojih se propovjeda o Isusovoj vjечноj podređenosti Ocu.

WAYNE GRUDEM

Protestanski teolog Wayne Grudem objašnjava odnos koji vlada unutar Trojstva ne na principima Božije riječi, već na temelju učenja grčkih filozofa o "nepromjenjivom Bogu." Kada su grčki filozofi, u njihovim metafizičkim djelima i razmišljanjima, govorili o Bogu postojalo je nešto što je bilo dominantno u njihovom razumevanju Boga, a to je bilo savršenstvo. Biti savršen značilo je ne mijenjati se. Ako je neko savršen, onda on nema potrebu da se mijenja. Ako je Bog savršen, onda mijenjanje u bilo kom pravcu je nemoguće. Ako se Bog mijenja, onda je to ili pokret od savršenstva (u tom slučaju Bog više nije savršen) ili prema savršenstvu (u tom slučaju Bog nije bio savršen u prošlosti). Aristotel će reći da "mijenjanje bi bilo mijenjanje prema lošijem," i prema tome to isključuje svaku mogućnost da se božansko Bice mijenja. Ovo učenje o "nepromjenjivom Bogu" već u ranim vjekovima hrišćanstva je bilo prihvaćeno od strane hrišćanskih mislilaca, a danas je jedno od osnovnih premisa doktrine o Bogu kako u katoličkoj tako i u protestanskoj teologiji (Alister E. McGrath; *Christian Theology*), 274,275.

Po Grudemu, nepromjenjivost Boga zahtjeva da Sin je vjечно Sin, ili u suprotnom utjelovljenje bi uzrokovalo promjenu i kod Oca i kod Sina. On piše da na temelju "nepromjenjivog Boga" možemo zaključiti da "*ako Bog egzistira kao Otac, Sin, i Sveti Duh, onda on od uvijek postoji kao Otac, Sin, i Sveti Duh*" (*Systematic Theology*), 250.

Grudem učenje o Trojstvu rezimira frazom "ontološka jednakost" ali "podređenost u funkciji," gdje riječ ontološki znači "bice," ili prava priroda jedne osobe (bica). Po njemu, i ontološka jednakost i funkcionalna podređenost su "*neophodni za ispravnu doktrinu o Trojstvu.*" Ako nepostoji ontološka jednakost, nisu sve ličnosti u potpunosti Bog. Ali, mora da postoji i funkcionalna podčinjenost da bi Trojstvo moglo da postoji. "*Ako Sin nije po funkciji vjечно podređen Ocu, onda Otac nije od vjčnosti 'Otac' i Sin nije od vjčnosti 'Sin.'* Ovo bi značilo da Trojstvo ne postoji od vjčnosti." (*Isto*), 251.

Ove Grudemove tvrdnje o odnosu licnosti unutar Trojstva su veoma vazne zato sto cemo slicno terminologiju naci i kod adventista koji vjeruju u Isusovu vjecnu podredjenost Ocu. Grudem je veoma svjestan, kao i svi mi, da ako Isus po prirodi nije jednak Ocu, On ne moze biti Bog. Zato on govori o ontoloskoj jednakosti. Medjutim da bi ostao na teoloskim pozicijama koje se grade na temelju učenja grckih filozofa o "nepromjenjivom Bogu," iz koga proizlazi učenje da je Sin vjecno Sin, a Otac vjecno Otac, Grudem govori o funkcionalnoj podredjenosti. Drugim rijecima, funkcije koje Isus obavlja unutar Trojstva cine Njega podredjenim Ocu, a ne Njegova priroda.

Funkcionalnu podredjenost Sina Ocu Grudem objasnjava na sledeci nacin:

"Bog Otac je od uvijek Otac i od uvijek se odnosi prema sinu kao sto se otac odnosi prema njegovom sinu. Iako su sva tri clana Trojstva jednaka u sili i u svim drugim osobinama, Otac ima veci autoritet. On ima rukovodecu ulogu izmedju sva tri clana Trojstva koju Sin i Sveti Duh nemaju. Prilikom stvaranja, Otac govori i inicira, ali se stvaranje sprovodi kroz Sina i odrzava se stalnim prisustvom Svetog Duha (1 Moj. 1:1-2; John 1:1-3; 1 Kor. 8:6; Jev. 1:2). U procesu spasenja, Otac salje Sina u svijet, Sin dolazi na svijet, poslusan je Ocu i umire za nase grijeha" (Systematic Theology), 459.

Da li prepoznajemo tezinu ovih rijeci?

Adventisticki teolog Norman Gulley kaze da *"pogresno učenje o Hristovoj vjecnoj podredjenosti utice na doktrine, kao sto je podredjenost zena muskarcima"* (Systematic Theology God as Trinity), 140. To je upravo ono sto nalazimo kod Wayne Grudem. On na temelju učenja o vjecnoj podredjenosti Sina Ocu gradi sledece učenje, a to je podredjenost zena muskarcima. Ako Adam i Eva reflektuju odnos koji postoji izmedju Oca i Sina, odnos vjecne podredjenosti Sina Ocu, onda takva podredjenost mora da postoji i u odnosi izmedju Adama i Eve. Grudem dalje pise:

"Ako ljudska bica reflektuju Boziji karakter, onda mi mozemo ocekivati da pronadjemo slicne razlike u ulozi izmedju ljudskih bica, cak i po pitanju najosnovnijeg od svih razlika medju ljudskim bicima, razlika izmedju muskarca i

zene, " 459 strana.

Dalje autor citira 1 Kor. 11:3 kao dokaz njegove tvrdnje, a onda nastavlja:

"Kao sto Bog Otac ima autoritet nad Sinom, iako su dva jednaka u Bozanstvu, tako i u braku, muz ima autoritet nad zenom, iako su jednaki kao licnosti. U ovom slucaju, uloga muskarca je kao uloga Boga Oca, i uloga zene je paralelna ulozi koji ima Bog Sin," 459-60.

Grudem na temelju grcko filozofskog učenja o "nepromjenjivom Bogu" gradi svoje učenje o hijerarhiji unutar Trojstva; onda na temelju učenja o podređenosti Sina i Svetog Duha Ocu gradi učenje o podređenosti žena muškarcima.

Po Grudemu, ta hijerarhija među polovima nije rezultat posledice pada u grijeh, već akt samog Boga prilikom stvaranja. Drugim riječima, Bog je stvorio Adama da vlada a Evu da bude potčinjena. U narednih nekoliko stranica (od 460-466) njegove knjige, Grudem iznosi dokaze za njegovo vjerovanje. Jedan adventista danas ne mora da cita Grudemovu knjigu da bi pronašao njegove argumente, sve što treba da čini jeste da ode u neke adventističke crkve i sluša pastore koji kao papagaji ponavljaju Grudemove argumente. Grudemovi argumenti su sledeći: (1) Adam je stvoren prvi, a onda Eva; (2) Eva je stvorena da bude pomoćnik Adamu; (3) Adam je dao ime Evi; (4) Bog je imenovao ljudsku rasu kao "Čovek," a ne "Žena"; (5) Zmija se pojavila prvo Evi; (6) Bog je prvo govorio Adamu posle grijeha; (7) Adam je, a ne Eva reprezentovala ljudsku rasu; (8) Prokletstvo je donjelo distorziju bivših uloga, a ne uvođenje novih uloga; (9) Otkupljenje u Hristu potvrđuje redosled stvaranja.

Učenje da je Bog stvorio ženski rod podređen muškom rodu nije novo u hrišćanstvu. Postojalo je vjekovima prije Grudema. ali, ono što je novo jeste da se uvodi novi oblik interpretacije tog učenja. Prije pojave Grudema i njemu sličnih, pobornici vjerovanja da su žene stvorene podređene razumjevali su to u ontološkom smislu. Drugim riječima, oni su ispravno razumijeli da ako je Bog stvorio žene podređene muškarcima da to znači da su one manja bića u odnosu na muškarce. Svjestan činjenice da takva interpretacija će teško da prodje u današnjem svijetu, Grudem izbjegava da govori o ženama kao manjim bićima, već

uvodi interpretaciju da su zene kao bica jednaka muskarcima (ontoloski) ali da je razlika u ulogama. Po njemu, zene nisu podredjene zbog toga sto su manja bica, vec zato sto su dobile drugacije uloge od muskaraca. Drugim rijecima to znaci da su zene jednake ontoloski ali ne i funkcionalno. Uloge koje je zenama namjenio Bog cine ih podredjenim.

Adventisticki teolozi Angel Manuel Rodriguez i Richard Davidson kriticki se osvrću na ucenje o ontoloskoj jednakosti i funkcionalnoj podredjenosti. Njihova kritika zasluzuje nasu paznju, ali prije objasnjenja njihove kritike, razmotricemo na kom temelju adventisti koji vjeruju da postoji hijerarhija unutar Trojstva, grade svoje ucenje.

OD EVINE DO HRISTOVE PODREDJENOSTI

Ucenje o vjечноj ontoloskoj jednakosti i funkcionalnoj podredjenosti Isusa Ocu nalazimo kod adventista koji vjeruju da postoji hijerarhija unutar Trojstva. Imena adventistickih teologa i pastora koje cu u nastavku da spomenem nije pokusaj omalovazavanja njihovih licnosti, niti umanjivanja njihovih uticaja u adventistickom svijetu, vec samo iznosenje argumenata bez kojih sve ono sto cu reci nebi imalo cinjenicnu osnovu.

Analizirajuci 1 Korincanima 11 poglavlje Edwin Reynolds zakljucuje da Otac ima ulogu upravitelja (headship) u odnosu na Sina i da taj vjecni princip je zasnovan na drugacijim funkcijama a ne na prirodi. (*Biblical Hermeneutics and Headship in First Corinthians*, "Theology of Ordination Study Committee, July, 2013), 44. Drugim rijecima, Reynolds kaze da je Otac glava Sinu od vjecnosti, ne zbog ontoloske razlike, vec zbog razlike u funkcijama.

Slicno njemu, John W. Peters tvrdi da je Hristos od vjecnosti Sin. "*Razlika imena, 'Otac i 'Sin' od uvijek postoji... Hristos je vjecni, samopostojeci Sin.*" (*Restoration of the Image of God: Headship and Submission*, "Theology of Ordination Study Committee, January, 2014), 52. U nastavku isti author dodaje: "*Odnos autoritet-poslusnost izmedju Oca i Sina postoji od uvijek, prije pocetka stvaranja, uporedo sa jednakosti bica.*" (Isto, 54). Peters vjeruje da Isusova zrtva je rezultat Oceve dozvole: "*Kada je Adam pogresio, Otac je dao odobrenje Sinu da da Njegov*

vlastiti život za otkup ljudske rase." (Isto, 55). Posle ove recenice nameće se pitanje: Da li je Isus dao svoj život dobrovoljno, kao rezultat Njegove ljubavi, ili zato što mu je Otac odobrio, ili, čak, naredio, da to uradi? Crkva adventista sedmog dana, na temelju Božije riječi, vjeruje da unutar Trojstva postoji uzajamni odnos ljubavi i dogovora; da je Isus izabran da bude Spasitelj svijeta, ne zato što je Otac donio tu odluku i odobrio je, već zato što su se Članovi Trojstva tako dogovorili. Norman Gulley to lijepo objašnjava: "Trojstvo se složilo da Sin bude Spasitelj, i da će biti privremena podređenost Sina i Duha Ocu za vrijeme ove privremene istorije spasenja. Prije kosmičkog sukoba i potrebe za spasenjem, Otac, Sin, i Duh bili su podjednako vječni, samo postojeći, u uzajamnoj ljubavi, bez potrebe za vječnom podređenošću" (Gulley, 142).

Peters dalje tvrdi da će Isus kroz sve vječnost u budućnosti biti podređen Ocu kao onaj koji će biti drugi po autoritetu. (Peters, 55). On piše:

"Posle Njegovog vaznesenja Hristos, imajući ulogu Velikog Sveštenika, posreduje u nasu korist pred Ocem, iznoseći dalje činjenice da Otac ima vrhovnu vlast, obzirom da Sin ne naredjuje Ocu, već iznosi molitve (Rim. 8:34; Jev. 7:25). Kroz vječnost podređenost Sina Božijeg Očevom autoritetu manifestovace se bicima koja žive u svemiru i koja nisu nikad pogresila.... Sin će kroz vječnost biti potčinjen autoritetu Oca.... U prošloj vječnosti, prije stvaranja svijeta, Sin je bio potčinjen Ocu; za vrijeme stvaranja Sin je bio potčinjen Ocu; posle utjelovljenja Sin je bio potčinjen Ocu; posle Njegovog vaznesenja, Sin je potčinjen Ocu, sjedeći sa Njegove desne strane; danas, dok On posreduje za nas, Sin je potčinjen Ocu; i kada će smrt biti unistena, Sin će vječno biti potčinjen Ocu" (Isto, 56-57).

Dok pišem ovo, na mom stolu stoji rad koji je napisao John Peters. Prolazeći kroz njegove futnote (footnotes) pronasao sam da se ime Wayne Grudem pojavljuje najmanje 37 puta. Činjenica koja sama za sebe puno govori. Kao i Grudem tako i Peters vjeruje da je Sin ontološki jednak Ocu, ali je funkcionalno podređen: "On (Sin) je jednak Ocu u Njegovom bicu ili esenciji, zato što je on u potpunosti Bog. Ovo znači da uporedo sa jednakosti u atributima i Božanstvu, vrednosti i postovanju, također postoji funkcionalna podređenost, i Sin je podvrgnut Očevom autoritetu" (Peters, 57).

Stephen Bohr, adventistički propovjednik iz Kalifornije, u svojoj propovijedi *The Risk of Eternal Loss* objasnjava njegovo vidjenje odnosa koji vlada unutar Trojstva na sledeci nacin:

"Iako su Otac i Sin na nivou jednakosti kao osobe, Sin je od vjecnosti u proslosti, bio potcinjen autoritetu svog Oca kao Njegove glave. To je jasno receno u 1 Kor. 11:3 gdje jasno kaze da je Otac glava Hristu, Bog je slava Hristu, tako da je Hristos u vjecnosti u proslosti, cak i prije nego su andjeli stvoreni, bio potcinjen autoritetu svog Oca, iako je bio jednak sa Ocem. U vjecnosti u proslosti, u sadasnjosti, kao i u buducoj vjecnosti, i Otac i Sin imaju autoritet i vlast, ali Otac ima apsolutni autoritet, a Sin ima delegirani autoritet, autoritet mu je bio dat, iako su jednaki. Isus nikad nije djelovao nezavisno od svog Oca. On je uvijek bio potcinjen autoritetu svog Oca i Volji svog Oca."

U kom pravcu ide Bohr pokazuje nastavak njegove propovijedi. On ustvari se služi Isusovom vječnom podređenosti Ocu kao sredstvom kojim želi da ojača teologiju podređenosti žena muškarcima. Drugim riječima, njemu je potrebna vječna podređenost Sina Ocu da bi odbranio svoj stav da je Eva stvorena da bude podređena Adamu, a time i da su sve žene podređene muškarcima. Bohr dalje kaže:

"Eva, posto je bila izvadjena iz Adama, bila je stvorena prema oblicju Adama. Svakako, bila je stvorena prema oblicju Bozijem kroz Adama. Kao što je Isus, Sin, slika Očeva, kao što je Isus drugo Očevo Ja, Eva je bila drugo Adamovo ja... Žena je slava muškarcima kao što je Sin Očeva slava. Iako su Adam i Eva bili stvoreni jednaki, Eva je bila stvorena da bude podređena Adamovom autoritetu... Adam je stvoren da bude glava, a Eva je trebalo da bude poslušna Adamovom vodjstvu."

Za razliku od Grudema koji prvo gradi teologiju Isusove vječne funkcionalne podređenosti Ocu, i na temelju te teologije on dalje gradi učenje o podređenosti Eve Adamu prilikom stvaranja, izgleda da Bohr, Peters i njima slični, kreću se u suprotnom pravcu. Iz potrebe da odbrane učenje da su žene podređene muškarcima još od stvaranja, i kao takve ne mogu biti vodje u crkvi, niti rukopoložene, ovi adventisti rado prihvataju učenje o Isusovoj vječnoj funkcionalnoj podređenosti Ocu. Dok Wayne Grudem na temelju grčko

filozofskog učenje o "nepromjenjivom Bogu" gradi hijerarhiju unutar Trojstva, ovi adventisti na temelju vjerovanja da je Bog stvorio Evu podređenu Adamu grade hijerarhiju unutar Trojstva.

Do istog zaključka dolazi i adventistički teolog Angel Manuel Rodriguez koji kaže da bi argument o podređenosti žena muškarcima bio validan, *"upravljanje (headship) unutar Božanstva mora da bude vječno"* (Evaluation of the Arguments Used by Those opposing The Ordination of Women to the Ministry, Theology of Ordination Study Committee, January 2014), 10. Rodriguez kaže da je lično razgovarao sa John Peters koji mu je tada saopštio da on ne misli da je postojala vječna podređenost Sina Ocu. Međutim kasnije u njegovom revidiranom radu, Peters jasno govori o Ocu koji je glava Hristu od vječnosti. Rodriguez kaže: *"imam utisak da bi to bilo jako teško za njega(Peters) da odbaci ovaj koncept (Bog glava Hristu od vječnosti) zato što je to dio slike Božije koja treba da se reflektuje u međusobnim odnosima muškaraca i žena u crkvi"* (Rodriguez, 13).

Dakle, u pokušaju da odbrane princip da su žene stvorene podređene muškarcima, ovi adventisti prizivaju u pomoć nebiblijsko učenje o hijerarhiji unutar Trojstva. Postoje ljudski odnosi trebaju da reflektuju odnos koji vlada među članovima Trojstva, dokazati da unutar Trojstva postoji vječni odnos autoritet-podređenost, gdje je Otac glava a Sin podređen, bio bi neoboriv dokaz u prilog potčinjenosti žena muškarcima u crkvi. Dokazi se pronalaze gdje god mogu da se nađu; u biblijskim stihovima koji su izolovani iz konteksta, u protestanskim teološkim knjigama, u spisima Ellen White koji se takođe vade iz konteksta.

BICE NASUPROT FUNKCIJE

Ako je Isus od vječnosti podređen Ocu, to nije pitanje funkcije, već bica. Rodriguez to objašnjava na sledeći način:

"Ako je Sin od vječnosti podređen Ocu, onda je ovo ono što definiše Njega ; ovo je ko On jeste, a ne šta On čini. On bi uvijek postojao u podređenom odnosu prema Bogu. Ovdje su priroda i funkcija sjedinjeni. Suprotno Ocu, On živi u nemogućnosti da u potpunosti upraznjava Njegovu božansku slobodu i ovo je ko On jeste. Biti i

ciniti su neodvojivi. Ono sta cinimo reflektuje ko mi jesmo... Razlika izmedju prirode i funkcije nije vise validna unutar Bozanstva. Dio problema je da nasi prijatelji izgleda mjesaju podredjenost sa funkcijom. Podredjenost je priroda ili stanje bica i izrazava sebe u obavljanju pojedinih funkcija. Vjecna podredjenost nije nesto sto osoba cini, nego vjecno stanje te osobe. Prema tome podredjenost, funkcija, i bice ne mogu da se odvoje jedno od drugog" (Rodriguez, 11).

Rodriguez je veoma jasan. On, drugim rijecima, kaze da, posto podredjenost definise ko neko jeste, a ne sta on cini, tvrditi da je Isus od vjernosti podredjen Ocu znacilo bi da je On ontoloski podredjen i prema tome ne bi mogao da bude Bog. Pristalice vjerovanja u Isusovu vjecnu podredjenost tvrde da je On funkcionalno podredjen ali ne i ontoloski; Rodriguez nasuprot pokazuje da funkcija ne moze da se odvoji od stanja jednog bica. Ono sto jedna osoba cini reflektuje ko ta osoba jeste.

Slicno Rodriguezu, Richard Davidson, profesor starozavjetne teologije Endrusovog univerziteta, kriticki evaluiira učenje o ontoloskoj jednakosti i funkcionalnoj podredjenosti. Njegova briljantna kritika zasluzuje nasu najveću pažnju.

U kontekstu njegove analize 1 Mojsijeve 1 i 2 poglavlje, Davidson ima puno toga da kaze o odnosu izmedju bica i uloge. Njegova egzegetska analiza biblijskog izvjestaja o stvaranju Adama i Eve pokazuje da dok bioloska razlika izmedju polova u 1 Moj. 1 i 2, je prisutna, druge razlike nisu objasnjenje. Biblijski tekst u ova dva poglavlja pravi razliku medju rodovima (musko i mensko) ali "*ne opisuje izvjesna ponasanja koja pripadaju iskljucivo muskom rodu i druga koja su iskljucivo u domenu zenskog roda. Izgleda neodgovarajuće iza biblijskih cinjenica da bi se insistiralo da izvjesne uloge koje pripadaju samo odredjenom rodu kao sto su "musko glavesinstvo" (male headship) i "zenska podredjenost" (female submission) su dio izvjestaja o stvaranju*" (*Should Women be Ordained as Pastor? Old Testament Considerations in Women and Ordination, Biblical and Historical Studies*), 151.

Davidson dalje kaze da koriscenje termina *uloga* ("role") da bi se objasnila stalna podredjenost zena muskarcima je veoma problematicna. Francuska rijec *role* (uloga, funkcija) ima svoje poreklo u djelovima koje su glumci igrali u pozoristima.

Rijec *uloga* je 1930tih godina postala ključni izraz u sekularno humanističkoj disciplini funkcionalne sociologije ("teorija uloge"). Tek 1970tih izraz *uloga* povezan je sa novim razumjevanjem izvjestaja o biblijskom stvaranju. George Knight III u njegovoj knjizi *The New Testament Teaching on the Role Relationship of Women and Men*, pokušava da napravi razliku između polne jednakosti i diferencijacije u ulogama. Sve do tog vremena protivnici rukopoloženja žena su jednostavno pretpostavljali da su žene inferiorne u odnosu na muškarce i prema tome su podređene muškom autoritetu. Od toga vremena, Knight i mnogi koji ga od tada slijede, redefinisu status podređenosti žena na temelju funkcionalne diferencijacije (Davidson, 152).

Davidson citira Kevina Gilesa (Kevin Giles) koji kritikuje ovu vrstu argumenta:

*"Skorasnja popularna upotreba terminologije i ideja koje dolaze iz pozorista i humanističke sociologije, ustvari se suprotstavlja Božanskom otkrivenju.... Kada konzervativni evangelici interpretiraju biblijsko učenje o ženama i muškarcima u pogledu razlicitosti uloga, mi moramo prepoznati da oni citaju u tekstu nešto što nije tamo i da nikad nije spomenuto prije 1960 tih. Koristiti njihovu vlastitu terminologiju ne bi bilo biblijski" (Giles, *Trinity and Subordinationism*, 181).*

Richard Davidson kaže da koriscenje termina "*uloga*" od strane protivnika rukopoloženja žena je ne samo nebiblijska, nego je takodje i logicki neispravna:

"Po samoj definiciji izraz "uloga" upućuje na nešto što je prolazno i sekundarno, ne nešto što je dio esencijalne prirode ili bica jedne osobe. Ne razumijevajući to, oni koji koriste argument koji se temelji na "razlicitosti uloge" ustvari preinacuju izraz "uloga" u esencijalnim terminima; oni smatraju uloge ne samo kao funkcije već ih smatraju dijelom same sustine jedne ličnosti" (Davidson, 152).

Davidson onda citira Paul Petersona koji iz semantičke perspektive kaže veoma važne riječi:

"Sa pozicije semantike, kada neko govori o vječnoj ulozi, to više nije uloga, već objasnjava samu sustinu i bice.... Po definiciji uloga ne može biti trajna niti vječna" (Paul B. Petersen, "Trinitarian Equality and 'Eternal Subordination of the Son': A Revival of an Anti-Trinitarian Heresy?" Unpublished paper, May, 2013,

10,11).

Dakle, po definiciji uloge su privremene. Govoriti da je Stvoritelj stvorio zene podređene muskarcima nije uspostavljanje "uloge" nego ustvari stvaranje "kaste." Richard Davidson kaže:

"Ovo je nista manje nego sistem kasti u kome postoji stalna podređenost zenskog roda muskom rodu. Protiv ovoga i svih drugih kastinskih sistema Ellen White kaže: 'Ne postoji razlika po nacionalnoj osnovi, rasi, ili kasti, pred Bogom. On je Stvoritelj svih ljudi. Svi ljudi su jedna porodica cinom stvaranja, i svi su jedno kroz otkupljenje' (COL 386). 'Bog mrzi kaste. On odbacuje sve sto je ove vrste karaktera' (CC 291), (Davidson, 153).

Sumiranje Davidsonovih rijeci. Govoriti da su zene od stvaranja funkcionalno podređene muskarima je ne samo nebiblijski vec se suprotavlja i samoj definiciji rijeci, kao i logici. "Uloga" po svojoj definiciji je nesto sto je privremeno i ne određuje sustinu jednog bica. Posto rijec "uloga" (funkcija) nije stalni termin, neodgovorno je govoriti o stalnoj funkcionalnoj podređenosti zena muskarcima. Ako su zene podređene muskarcima od stvaranja, to nije pitanje "uloge" vec stvar sustine. Zene su onda po sustini svoga bica stvorene da budu inferiorne muskarcima, sto ih cini manjim bicima, ne zbog drugacijih uloga vec zbog sustine njihovog bica koje je manje u odnosu na musko bice. Po Davidsonu to je onda sistem kasti u kojoj postoji stalna podređenost zena muskarcima.

Da li na temelju nebiblijskog, nesemantickog, nelogicnog argumenta o stalnoj funkcionalnoj podređenosti zena muskarcima mozemo da gradimo teologiju vjecne funkcionalne podređenosti Isusa Ocu? Da li je ispravno da, u pokusaju da odbranimo sistem "kasti", mijenjamo doktrinu o Trojstvu u smislu ucenja da je Isus takodje vjecno podređen Ocu?

IMPLIKACIJE

Angel Rodriguez kaže da vjerovanje o vjecnu podređenost Sina Ocu vodi do ozbiljnih odstupanja od adventisticke teologije i doktrine.

1. *To vjerovanje Redefinise Biblijsku Doktrinu o Bogu.* Adventisticka crkva vjeruje

da unutar misterije koju nazivamo Bozanstvo postoji mnozina licnosti ali jedan Bog. Adventisti nikad ne spekulisu po pitanju misterije unutar Bozanstva. Ako jedan od tri clana Bozanstva je od vjecnosti glava (lider) drugoj dvojici, cak i na funkcionalnom levelu, onda, tvrdi Rodriguez, to nas priblizava učenju politeizma. Ako jedan clan Bozanstva treba da kaze drugom i trecem clanu sta da cine, i kada da to cine, onda moramo da zakljucimo da druga dvojica su ograniceni po pitanju bozanskih atributa, ili da svi clanovi Bozanstva nemaju iste attribute. *"Ako bismo insistirali da vjecno upravljanje (headship) je u saglasnosti sa monoteizmom, onda bismo raspravljali o necemu sto je blize modalizmu - jednom Bogu koji se pokazuje na tri razlicita nacina"* (Rodriguez, 10, 11).

2. *Vjecno Rukovodjenje i Doktrina o Pomirenju*. Ideja da od vjecnosti je Otac glava Sinu i Svetom Duhu zahtjeva redefinisane doktrine o pomirenju (atonement). Bozanska ljubav koja se manifestuje u nesebicnoj bozanskoj zrtvi za gresnike je srce doktrine o pomirenju. Nista nije postojalo sto je primoralo Boga da nas spasi. Vjerovanje da je Otac od vjecnosti glava Sinu moze nagovjestavati da Isusova zrtva *"je bila rezultat naredbe koju je Otac naredio Njemu da nas spasi.... Ovo be ugrozilo biblijsku doktrinu o pomirenju i ostetilo bi na radikalni nacin biblijsko razumjevanje prirode bozanske ljubavi"* (Rodriguez, 12).

3. *Odsustvo Biblijske Podrske*. *"Najozbiljniji problem sa vjecnim upravljanjem Oca"*, kaze dalje Rodriguez, *"je odsustvo biblijske podrške. Uzalud istrazujemo pismo da bismo nasli 'Ovako kaze Gospod' po ovom pitanju. Oni samo mogu da citiraju 1 Korincanima 11:3: 'A Bog je glava Hristu.' Ali ne postoji apsolutno nista u kontekstu o vjecnom glavesinstvu Ocem. Cinjenica da ovaj koncept unistava doktrinu o Bogu i pomirenju treba da nas upozori cinjenici da interpretacija 1 Korincanima 11:3 koja to suportira je pogresno tumacenje teksta. Postoje drugi nacini interpretacije ovog teksta koji odrzavaju teolosko jedinstvo Biblije"* (Rodriguez, 12.13).

4. *Ellen G. White*. Ellen White nikad nije pisala da je Otac od vjecnosti glava Sinu i Svetom Duhu. Taj koncept dolazi iz tradicije koja se suprotavlja Bibliji. Angel Rodriguez vjerovatno misli na spise Ellen White kada kaze da *"medju adventistima se raspravlja da je Sin Boziji uzeo formu andjela prije nastanka grijeha i da u stanju*

andjela On je bio podređen Ocu. Ali ovo ne znači da je On bio, kao vječni Sin Božji, podređen Ocu. Isto se može reći o utjelovljenju. Sin Božji dobrovoljno se podredio Ocu, ali to ne znači da je ovo bilo Njegovo vječno stanje. Odluka da se spasi čovječanstvo proistice unutar Trojstva u kojoj su sve tri ličnosti Božanstva učestvovala dok nisu zajedno rekli, 'Nacinimo čovjeka.' Ovo je što su Oni, kao Jedan, odlučili za nas." Rodriguez završava sa sledećim riječima: "Predlog koji nam se nudi da bi se opravdalo upravljanje (headship) muškaraca nad ženama u crkvi stvara više problema nego što ih rješava. Ono što odlikuje odnos i funkcije unutar Trojstva nije glavesinstvo (headship) nego božanska samo-zrtvujuća ljubav. Svemir, po Ellen White, uvijek je bio vođen vječnom Božanskom ljubavi a ne kosmičkim principom nazvanim glavesinstvo (headship). Ova ljubav manifestovala je sebe unutar univerzuma kao nesebična služba Bogu i drugima. Obzirom da božanska ljubav je upravljala svemirom, postojala je savršena harmonija unutar svega što je Bog stvorio" (Rodriguez, 13.14).

UKRATKO. Učenje da je Isus vječno podređen Ocu među adventistima se pojavilo kao potreba da se očisti biblijska pozicija da su žene stvorene podređene muškarcima. Adventistička crkva ne uči da unutar Trojstva postoji vječna hijerarhija. Knjige, iz kojih zvanično stoji Adventistička crkva, ne podupiru Isusovu vječnu podređenost Ocu, kao što su: *Adventistički Biblijski Komentari, Adventistički Rječnik, Adventistička Enciklopedija, Priručnik za Adventističku Teologiju, Osnovna Adventistička Vjerovanja (28 Istina) i dr.*

